

Starosta Lubaczowski
ul. Jasna 1, 37-600 Lubaczów
tel. +48 (16) 632-87-00
e-mail: starostwo@lubaczow.powiat.pl
<http://www.lubaczow.powiat.pl>

ABR.033.1.13.2019

Lubaczów, dnia 17.06.2019 r.

Pan
Kazimierz Rymarowicz
Radny Powiatu w Lubaczowie

Dotyczy: interpelacji złożonej w dniu 6 czerwca 2019 roku w sprawie budowy chodnika przy drodze powiatowej w miejscowości Sucha Wola oraz uciążliwości dla mieszkańców ww. miejscowości jakie niesie za sobą istnienie w niej zakładu przetwórczego wraz z chlewnią świń

W odpowiedzi na interpelację złożoną w dniu 6 czerwca 2019 roku w sekretariacie Starostwa Powiatowego w Lubaczowie w sprawie budowy chodnika przy drodze powiatowej w miejscowości Sucha Wola oraz uciążliwości dla mieszkańców ww. miejscowości jakie niesie za sobą istnienie w niej zakładu przetwórczego wraz z chlewnią świń uprzejmie informuję, co następuje:

- 1) mając na względzie bezpieczeństwo pieszych uczestników ruchu drogowego pragnę zapewnić, że po rozstrzygnięciu wszystkich wszczętych postępowań przetargowych na realizację inwestycji drogowych, dla których powiat uzyskał dofinansowanie z programów krajowych w sytuacji wystąpienia oszczędności poprzetargowych, Zarząd Powiatu rozważy możliwość realizacji zadań związanych z budową i przebudową chodników w ciągu dróg powiatowych, w tym również we wnioskowanej przez Pana lokalizacji. Zostaną wówczas podjęte rozmowy z Burmistrzem Miasta i Gminy Oleszyce w sprawie wspólnego przygotowania wnioskowanej przez Pana inwestycji do realizacji oraz jej współfinansowania w relacji 50/50.
- 2) prace nad prawnym uregulowaniem problematyki uciążliwości zapachowej podejmowane są od wielu lat zarówno w kraju, jak i całej Unii Europejskiej. Wieloaspektowość tego problemu powoduje, że do chwili obecnej nie ma jednolitego prawodawstwa unijnego w tym zakresie, w formie dyrektywy lub wytycznych.

Jednak sam problem istnieje. Do resortu środowiska napływają liczne interpelacje poselskie, zapytania senatorskie, skargi mieszkańców i apele samorządów dotyczące problemu uciążliwości zapachowej. Ministerstwo Środowiska zauważając rosnący problem uciążliwości zapachowej, po przeprowadzeniu analiz, próbując wypełnić lukę informacyjną i edukacyjną w tym zakresie opracowało Kodeks przeciwdziałania uciążliwości zapachowej.

Kodeks zawiera zbiór praktyk i działań przyjaznych środowisku, których zastosowanie może przyczynić się do ograniczenia uciążliwości zapachowej. W ramach Kodeksu zestawiono przepisy prawne, które w sposób bezpośredni lub pośredni dotyczą problematyki uciążliwości zapachowej, a także zidentyfikowano źródła emisji substancji zapachowo czynnych oraz działania zaradcze dla głównych form działalności uciążliwych

zapachowo, w tym przede wszystkim obiektów gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej oraz obiektów hodowlanych.

Ważne dla problemu uciążliwości odorowej są również kwestie planowania przestrzennego. W ramach tego zagadnienia rozważano m.in. określenie minimalnych odległości usytuowania budynków mieszkalnych od zakładów produkcyjnych, chowu i hodowli zwierząt; minimalnej odległości usytuowania budynków mieszkalnych od zakładów produkcyjnych, uzależnionej od wielkości zakładu i liczby sztuk zwierząt/dużych jednostek przeliczeniowych oraz uwarunkowania lokalne, a także charakterystykę substancji i warunki rozprzestrzeniania zanieczyszczeń.

Szczegółowo przeanalizowano rozwiązania stosowane w krajach członkowskich UE oraz w innych krajach t.j. USA, Kanada, Japonia pod kątem możliwości ich zastosowania w Polsce. Okazało się jednak, że żadne z nich nie gwarantuje w pełni skutecznego zwalczania problemu uciążliwości zapachowej. Biorąc pod uwagę sytuację ekonomiczno - gospodarczą w Polsce uznano za niezbędne przeanalizowanie możliwości zastosowania innych rozwiązań także pozalegisłacyjnych.

Należy podkreślić, że obecnie w Polsce istnieją przepisy pośrednio związane z omawianą problematyką. Dlatego też wykorzystując istniejące prawodawstwo krajowe można już obecnie podejmować różne działania mające na celu ograniczenie uciążliwości zapachowej. W tym celu można wykorzystywać przepisy ustawy – Poś, w tym zwłaszcza: art. 363, umożliwiający **wójtowi, burmistrzowi** lub prezydentowi miasta, w **drodze decyzji, nakazać** osobie fizycznej, której działalność negatywnie oddziałuje na środowisko, wykonanie w określonym czasie czynności zmierzających do ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko.

Dodatkowo zaznaczyć należy, że w obecnym stanie prawnym, najbardziej skutecznym działaniem ograniczającym lokalizowanie uciążliwych przedsięwzięć jest kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2015 r. poz. 199, z późn. zm.) uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy do zadań własnych gminy. W związku z powyższym potencjalne negatywne skutki planowanych działań i przedsięwzięć podlegają już identyfikacji przed przystąpieniem do realizacji, na etapie opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy, które przed przyjęciem wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Mając na uwadze powyższe w celu minimalizacji negatywnych skutków planowanych przedsięwzięć możliwe jest wprowadzenie do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy zapisu o zakazie lokalizacji np. fermy trzody i drobiu na terenach sąsiadujących z terenami zabudowy mieszkaniowej. Podkreślić również należy, że na etapie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla danego przedsięwzięcia właściwy organ (**wójt, burmistrz**), po przeprowadzeniu analizy zgodności z zapisami uchwalonego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z art. 62 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* analizuje i ocenia bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na środowisko oraz ludność, w tym zdrowie i warunki życia ludzi, możliwości oraz

sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a także wymagany zakres monitoringu. Zgodnie z art. 82 ww. ustawy w ramach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ może nałożyć na inwestora określone obowiązki np. wykonanie kompensacji przyrodniczej czy też nałożyć obowiązki realizacji działań zapobiegawczych, ograniczających, a także monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Rolnictwo wywiera duży wpływ na kształtowanie środowiska przyrodniczego i przy nieprawidłowym prowadzeniu produkcji rolnej może powodować poważne obciążenie dla środowiska. Sektor ten jest jednym z głównych źródeł emisji wykazujących właściwości substancji złośliwych, takich jak: amoniak, merkaptany, czy siarkowodor. Związki te powstają głównie podczas procesów trawiennych zwierząt hodowlanych. Źródłami emisji substancji zapachowo czynnych są fermy zwierząt, składowanie odchodów w postaci stałej lub ciekłej i stosowanie ich jako nawozów. Produkcja rolna wiąże się zarówno z produkowaniem jak również ze stosowaniem dużej ilości nawozów naturalnych. Niewłaściwe ich przechowywanie i stosowanie może stanowić źródło zanieczyszczeń środowiska powodując skażenie powietrza i doprowadzić do zakwaszenia gleby i wód powierzchniowych. Szczególnie uciążliwe jest jednak oddziaływanie odorocenne nawozów naturalnych.

Źródłem powstawania odorantów, w tym siarkowodoru, amoniaku, tlenku azotu, a także aldehydów, amin, węglowodorów aromatycznych, kwasów organicznych oraz związków siarki w budynkach inwentarskich są zwierzęta, ich odchody, pasza oraz praca urządzeń i procesy technologiczne. Oddziaływanie obiektu uzależnione jest od jego wielkości, rodzaju zwierząt, sposobu odżywiania, systemu utrzymania (ściółkowy, bezściółkowy), częstotliwości usuwania odchodów, miejsca składowania odchodów, czyszczenia stanowisk, sposobu wentylacji budynków, parametrów meteorologicznych (temperatura, prędkość i kierunek wiatru, wilgotność), właściwości odchodów (temperatura, pH, uwodnienie oraz stosunek węgla do azotu). Możliwe do zastosowania w takich sytuacjach, metody ograniczania emisji w to między innymi:

- a) żywienie zwierząt - optymalizacja składu pasz:
 - obniżenie poziomu białka ogólnego w mieszankach;
 - stosowanie żywienia fazowego;
 - optymalizacja stosunku białka i aminokwasów do energii;
 - poprawa jakości białka (dobór komponentów mieszanek, białko idealne);
 - stosowanie dodatków czystych aminokwasów (uzupełnienie niedoborów);
 - preparowanie pasz (poprawa strawności i higieny pasz);
 - stosowanie dodatków paszowych (substancje antybakteryjne, enzymy paszowe – saponiny, probiotyki, kwasy organiczne – kwas benzoowy ($C_7H_6O_2$), wyciągi z roślin, włókna rozpuszczalne - wysłodki buraczane, otręby sojowe, preparaty huminowe).
- b) techniczne:
 - optymalizacja mikroklimatu pomieszczeń inwentarskich;
 - poprawa jakości ściółki zastosowanej w budynku;
 - promieniowanie ultrafioletowe;

- ozonowanie powietrza;
- zastosowanie lamp kwarcowo-rtęciowych;
- jonizacja powietrza;
- stosowanie wentylacji mechanicznej z recyrkulacją, która umożliwia wewnętrzny (zamknięty) obieg powietrza i zmniejsza wyrzut zanieczyszczeń powietrza do środowiska zewnętrznego;
- stosowanie biofiltrów (wypełnienie: gleba, torf, kompost, kora, trociny – mieszanka: torf, kompost i dodatek haloizytu);
- zakładanie w rowach kanalizacyjnych systemu natryskowego i spryskiwanie ich kwasami;
- stosowanie ogrzewania podłogowego;
- stosowanie kurtyn wodnych przy wentylacji budynków inwentarskich;
- podsuszanie pomiotu na taśmociągach nawozowych przy pomocy wentylacji;
- metody zoohigieniczne - zabiegi mające utrzymać ściółkę w stanie względnie suchym;
- dodawanie do ściółki preparatów chemicznych, mineralnych lub mikrobiologicznych, które wiążą amoniak w trwałe połączenia chemiczne, osuszają oraz zmniejszają pH ściółki - do neutralizacji amoniaku używane są: formaldehyd, wapno palone, superfosfat, kwasy organiczne (octowy, propionowy), różnorodne preparaty fungistyczne, glinokrzemiany – kaolin, zeolit, bentonit, dolomit, pewne odmiany węgla brunatnego, preparaty torfowe, saponiny oraz preparaty zawierające liofilizowane niepatogenne mikroorganizmy, a także torf;
- organizowanie stref izolacyjnych i ochronnych, z uwzględnieniem zasady stosowania gatunków rodzimych w krajobrazie otwartym, zasad ich doboru zgodnie z charakterystyką gatunku (szybki wzrost, gęstość korony) oraz ze wskazaniem dostosowywania nasadzeń do potrzeb bytowych ptaków, z udziałem drzew :
 - wysokich: buk zwyczajny, grab zwyczajny, klon (zwyczajny), jesion wyniosły, wiąz (polny lub szypułkowy), lipa drobnolistna, dąb (szypułkowy, bezszypułkowy), sosna czarna, modrzew europejski;
 - średniowysokich:, olsza czarna, grab zwyczajny, wierzba iwa, jarzab pospolity; oraz krzewów: głóg, śnieguliczka biała, liguster pospolity, suchodrzew tatarski, dereń biały lub lilak.

Należy zaznaczyć, że w prawie każdej kategorii ludzkiej działalności, w pewnych warunkach może wystąpić emisja różnych ilości zróżnicowanych związków zapachowo czynnych. Trzeba również wskazać, że w wielu przypadkach emitowane są substancje, które same w sobie nie powodują uciążliwości zapachowej. Jednak w wyniku reakcji w powietrzu z innymi substancjami powstają związki, które będą wyczuwalne przez ludzi. Związki zapachowe w mieszaninach mogą posiadać zupełnie inne właściwości i cechy zapachu niż pojedyncze substancje odorowe.

Otrzymują:

1. Adresat,
2. Biuro Obsługi Rady Powiatu Lubaczowskiego,
3. a/a.

STAROSTA

 mgr Zenon Swatek